

1. A tantárgy kódja: RKROB08
2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Elméleti kriminológia
3. A tantárgy megnevezése (angolul): Theoretical Criminology
4. Kreditérték és képzési karakter:
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják): Bűnügyi alapképzési szak (8 féléves); Rendészeti alapképzési szak (8 féléves)
6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, Kriminológia Tanszék
7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Barabás Andrea Tünde egyetemi tanár

**8. A tanórák száma és típusa**

- 8.1. összes óraszám/félév: 28
- 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 SZ + 0 GY)
- 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 SZ + 0 GY)
- 8.2. féléves óraszám - nappali munkarend: 14+14
- 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A bűnözés eredetének, biológiai és társadalmi meghatározottságának bemutatása, a kriminalitás alakulásának elemzése, beleértve a rejtett bűnözést és a devianciákkal való összefüggéseket. A viktimológia és az áldozatvédelem, valamint a bűnmegelőzés alapkérdései. A kontroll kriminológiája és a büntető-igazságszolgáltatás hatékonyságának korlátai, a szankciórendszer problémái, alternatív büntetések.

**A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):** Introduction of the origin of crime and its biological and social specifics, analysis of criminality development including hidden delinquency and inherencies with deviations. Fundamental questions of victimology and victim protection as well as crime prevention. Criminology of control and barriers of the efficiency of penitentiary-jurisdiction, problems of the system of penalties, alternative penalties.

**10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

**Tudása:** Alaposan ismeri és érti a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Alaposan ismeri a kriminológia elméleti és

gyakorlati kérdéseit (Beható kriminológiai ismeretekkel rendelkezik).

**Képességei:** Érti saját szakterülete kritikai megközelítéseit, átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Rutinszerűen alkalmazza a bűnüldözési tevékenységhez kapcsolódó átfogó fogalmakat, összefüggéseket, szabályokat, folyamatokat és eljárásokat.

**Attitűdje:** Nyitott a rendvédelem területén felmerülő problémák kutatáson alapuló megoldása iránt. Tiszteletben tartja az emberi értékeket. Feladatellátása során törekszik a megfelelő önkontroll, tolerancia, előítéletektől mentes gondolkodás és viselkedés tanúsítására, szolgálati érintkezései során tiszteletben tartja az alapvető emberi és állampolgári jogokat. Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt, különös tekintettel az ügyfelek iránti empátiára, a segítőkészségre és az egyenlő bánásmódra. A vallási, etnikai és kulturális különbségeket tiszteli, toleráns magatartást tanúsít.

**Autonómiaja és felelőssége:** Saját munkájával és tetteivel szemben önkritikus. A projektekben és csoportmunkában a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi, de elfogadja az együttműködés szükségességét is. Képes a bizalmon alapuló együttműködési viszony kialakítására.

#### **Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**

**Knowledge:** The most important contexts, theories, as well as the concept system of their specialisation. The theoretical and practical aspects of criminology (an extensive criminological knowledge).

**Capabilities:** Employ critical approaches to their specialisation, understand the most important issues and see the differences between viewpoints related to their specialisation. Routinely apply the concepts, contexts, rules, processes and procedures related to law enforcement activities.

**Attitude:** Be open to research-based solutions to problems in law enforcement. respect human value. Strive to keep self-control, show tolerance, and think and act without prejudice, as well as, respect fundamental human and civil rights during their service. Demonstrate commitment to high-quality professional work, with particular emphasis on towards customers, helpfulness and equal treatment. Respect religious, ethnic and cultural differences and exhibit tolerant behavior.

**Autonomy and responsibility:** Critique their own work and actions. Independently and responsibly accomplish assigned tasks in projects and teamwork, and also accepts the need for cooperation. Establish a cooperative relationship based on trust.

**11. Előtanulmányi követelmények:** nincs

**12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

- 12.1. Bevezetés a kriminológiába: Kriminológia tudománytörténet.  
(Introduction to the history of criminology)
- 12.2. Bűnözési elméletek (Crime theories)
- 12.3. Bűnözés és a deviáns viselkedési minták Magyarországon.  
(Crime and deviant behavioural patterns in Hungary)
- 12.4. Viktimológia, látencia, bűnözési félelem, a média és igazságszolgáltatás  
(Victimology and latency. Causes of fear of crime . Media and criminal justice.)
- 12.5. A bűnmegelőzés többszintű modellje, a társadalmi bűnmegelőzés tanulmányozása  
(The multilevel models of crime prevention. The study of general social crime prevention.)
- 12.6. A bűnüldözés kriminológiája. (The criminology of law enforcement.)
- 12.7. A büntetés-végrehajtás, az alternatív szankciók és resztoratív igazságszolgáltatás Magyarországon. (Execution system, alternative penalties and restorative justice in Hungary)
- 13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:**  
négyéves képzésben 2. félév (tavaszi félév)
- 14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A tanórán a részvétel kötelező, igazolt mulasztás esetén a hallgató köteles a pótlás érdekében egyéni konzultációt kezdeményezni. A foglalkozásokról történő 20 %-ot (4 órát [2 alkalmat]) meghaladó hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után! A hiányzás a tanszékvezetővel való egyeztetést követően külön konzultációval pótolható a kriminológia tanszéken.

**15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

A féléves tanulmányi időszak elfogadásának feltétele az előadásokon való kötelező részvétel, a szemináriumokon egyéni és csoportos feladatok megoldásával (egyéni vagy csoportosan kidolgozandó témák) aktív szereplés (szemináriumokon prezentáció) és ezzel az Elméleti kriminológia ismeretanyagának elsajátítása. Nappali 4 éves képzésben résztvevő évfolyam részéről kötelező (5 fokozatú értékelésű) zárthelyi dolgozat teljesítése a zárthelyi dolgozat megírásáig átszármaztatott tudásanyagból a félévi aláírás megszerzéséért. A szemináriumokon kiosztott feladatok értékelése 2 fokozatú (megfelelt/nem felelt meg), a zárthelyi dolgozat értékelése 5 fokozatú, amely a dolgozat megírását követően a Neptun rendszerbe kerül rögzítésre. A zárthelyi dolgozat 3 próbálkozási lehetőséggel teljesíthető. Az előadásokon és a szemináriumokon a részvétel, részvételi katalógus aláírásával kerül igazolásra.

**16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. **Az aláírás megszerzésének feltételei:** A tantárgy félév végi aláírása az előadásokon való igazolható, a megengedett hiányzást meg nem haladó részvétel, szemináriumokon a nappalis

hallgatóknak kiosztott egyéni és csoportos feladatok megfelelő végrehajtása és az 5 fokozatú értékelésű zárthelyi dolgozat legalább elégséges teljesítése.

**16.2. Az értékelés: Szóbeli vizsga, kollokvium.** A kollokviumon a kriminológiai ismeretek értékelése ötfokozatú skálán - elégtelentől (1) a jeles (5) vagy azok közötti osztályzatokkal - történik. A félév sikeres befejezése és a kredit megszerzése a félév során leadott ismeretanyag legalább elégséges szintű értékelésével történhet.

**16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:** A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, valamint a félév végén a szóbeli vizsga (Kollokvium) legalább elégséges mértékű teljesítése.

## **17. Irodalomjegyzék:**

### **17.1. Kötelező irodalom:**

1. Barabás Andrea Tünde (szerk): Alkalmazott Kriminológia. [Applied Criminology (in Hungarian)]. Dialóg Campus. 2020.
2. Borbíró Andrea- Gönczöl Katalin - Kerecsi Klára –Lévay Miklós (szerk): Kriminológia. [Criminology (in Hungarian)]. Wolters Kluwer 2016. 815-839. oldal. ISBN:9789632956053
3. Gönczöl K. – Kerecsi K. – Korinek L. – Lévay M. (szerk.): Kriminológia - Szakiminológia.[Criminology – Specialization criminology (in Hungarian)] Complex Kiadó, Budapest, 2006.
4. Adler-Mueller-Laufer: Kriminológia. [Criminology (in Hungarian)] Osiris, Budapest, 2000. ISBN: 9789633897935

### **17.2. Ajánlott irodalom:**

1. Barabás A. Tünde: Áldozatok és igazságszolgáltatás, [ Victims and Justice (in Hungarian)] Budapest, OKRI, 2014.
2. Korinek László: Kriminológia I-II. [Criminology I-II. (In Hungarian)] Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2010. ISBN: 9789639722 842
3. A Kormány 1744/2013. (X. 17.) Kormány határozata a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023) [Government decision (1744/2014 (10.17.)) regarding the National Crime Prevention strategy (2013-2023) (in Hungarian)]
5. Barabás Tünde (szerk.): Épített környezet – bűnözés – szituációs bűnmegelőzés.[ Man-made Environment – Crime – Scenario Type Crime Prevention (in Hungarian)] OKRI Budapest, 2008. ISBN. 283. oldal.
6. A drogproblémák rendészeti kezelése, RTF elektronikus jegyzet, IRM, Budapest, 2010.

Budapest, 2020. november 23.

Dr. Barabás Andrea Tünde egyetemi tanár  
tanszékvezető